

Skolnämnden

Plats och tid	Linden, Nybrogatan 15, torsdagen den 23 mars 2017 kl 08:15-12:00 med ajournering 09:10-09:30		
Beslutande	Ledamöter Ann-Christine Myrgren (S), Ordförande Åke Hamrin (V), 1:e vice ordförande Anna Davis (M), 2:e vice ordförande Maja Carlgren (C) Birgit Eldroth (S) Rolf Gösta Andersson (S) Göran Hådén (MP) Pia Persson (M) Junia Eriksson (S) tjänstgörande ersättare 08:15-12:00 Hans Berglund (S) tjänstgörande ersättare 08:15-12:00 Tove Engvall (MP) tjänstgörande ersättare 08:15-12:00		
Närvarande ej tjänstgörande ersättare	Ersättare Barbro Persson (KD)		
Övriga närvarande	Birgitta Wigren, förvaltningschef Helene Swedin, nämndsekreterare Gunnel Selling Norell, verksamhetschef Johanne Lundgren, controller §32 Pia Liljeström, utvecklingsstrateg §36 Anneli Persson, administratör gymnasiet 08:50-09:10 Mathias Åström, idrottslärare Gerestaskolan 09.30-10:00 Klayd Svanholm, personalföreträdare Lärarförbundet Niklas Haggren, personalföreträdare Lärarnas Riksförbund Lena Höglund, personalföreträdare Kommunal		
Justerare	Anna Davis		
Justerings plats och tid	Linden, Nybrogatan 15, 2017-03-29 08:00		
Underskrifter	Sekreterare	Helene Swedin	Paragrafer §§ 29-44
	Ordförande	Ann-Christine Myrgren	
	Justerare	Anna Davis	"[Justerare 2]"

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ	Skolnämnden		
Sammanträdesdatum	2017-03-23		
Datum då anslaget sätts upp	2017-03-29	Datum då anslaget tas ned	2017-04-20
Förvaringsplats för protokollet	Skolkontoret, Johannesbergshuset Johannesbergsgatan 3		
Underskrift	Helene Swedin		

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

--	--	--	--

Skolnämnden

Ärendelista

§ 29	Dnr 4423	3
	Val av ledamot att justera protokoll	3
§ 30	Dnr 3722	4
	Fastställande av föredragningslista	4
§ 31	Dnr 3723	5
	Föregående protokoll	5
§ 32	Dnr 2017-000037 042	6
	Budgetuppföljning februari 2017	6
§ 33	Dnr 2016-000363 002	11
	Attestantförteckning 2017	11
§ 34	Dnr 2016-000279 610	12
	Justering av Programutbud för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan läsåret 2017/2018	12
§ 35	Dnr 2016-000375 022	13
	Motion - Yrkesmentorer	13
§ 36	Dnr 2017-000031 600	16
	Redovisning av uppdrag gällande möjligheten att säkerställa att elevers skolarbete sker inom ramen för ordinarie undervisningstid- konsekvenser och möjligheter	16
§ 37	Dnr 2017-000060 291	20
	Redovisning av uppdrag gällande tillagningskök	20
§ 38	Dnr 7125	24
	Uppdrag	24
§ 39	Dnr 5288	25
	Nya uppdrag	25
§ 40	Dnr 7206	26
	Ärenden hos Skolinspektionen och Barn- och Elevombudet	26
§ 41	Dnr 4780	27
	Information och rapporter	27
§ 42	Dnr 2017-000013 002	29
	Anmälan av delegationsbeslut 2017	29
§ 43	Dnr 7465	30
	Delgivningar	30
§ 44	Dnr 4783	31
	Övrigt	31

Skolnämnden

§ 29

Dnr 4423

Val av ledamot att justera protokoll

Skolnämndens beslut

Skolnämnden beslutar

att utse Anna Davis (M) till justerare.

att protokollet justeras den 29 mars 2017 klockan 08:00.

_____

Skolnämnden

§ 30

Dnr 3722

Fastställande av föredragningslista

Skolnämndens beslut

Skolnämnden beslutar

att fastställa den föreliggande föredragningslistan.

_____

Skolnämnden

§ 31

Dnr 3723

Föregående protokoll

Skolnämndens beslut

Skolnämnden beslutar

att lägga föregående protokoll från 2017-02-23 till handlingarna.

Beslutsunderlag

Skolnämndens protokoll 2017-02-23.

_____

Skolnämnden

§ 32

Dnr 2017-000037 042

Budgetuppföljning februari 2017

Skolnämndens beslut

Skolnämnden beslutar

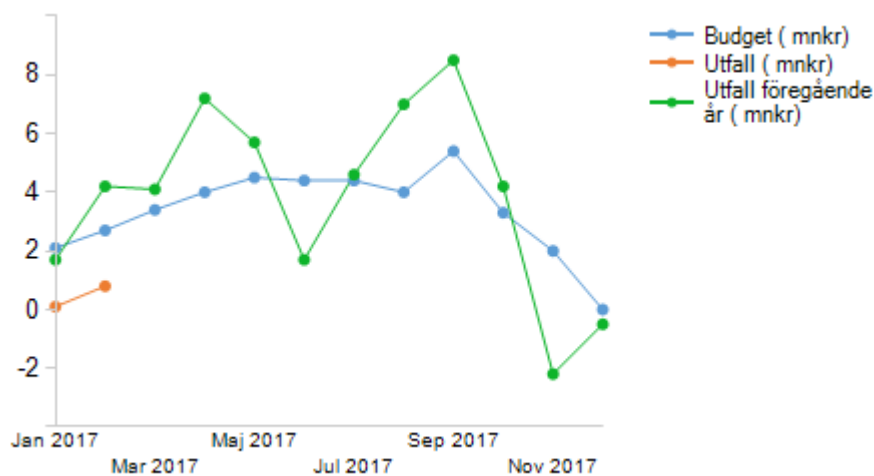
att lägga budgetuppföljningen för februari 2017 till handlingarna.

Resultat

Utfall per sista februari visar ett överskott på 0,8 mnkr. För perioden är det budgeterat ett överskott på 2,7 mnkr vilket ger en budgetavvikelse på 1,9 mnkr i underskott.

Samma period föregående år visade utfallet ett överskott på 4,2 mnkr och budget för perioden var 2,0 mnkr i överskott.

Resultat

Skolnämnden

1.1 Periodens resultat

Tabell 1 Periodens resultat

Periodens resultat (mnr)	Periodens utfall	Periodens budget	Budgetavvikelse
Skattemedel	94,8	94,8	0,0
Bidrag	13,7	10,8	2,9
- varav Migrationsverket	6,1	4,0	2,1
- varav Skolverket	6,3	6,3	0,0
Övriga intäkter	6,1	5,3	0,8
SUMMA INTÄKTER	114,6	110,9	3,7
Personalkostnader	-70,1	-69,5	-0,6
Köp av verksamhet	-15,2	-11,8	-3,4
Lokalkostnader	-13,3	-13,4	0,1
Övriga kostnader	-15,2	-13,5	-1,7
SUMMA KOSTNADER	-113,8	-108,2	-5,6
RESULTAT	0,8	2,7	-1,9

Periodens resultat

Budgetavvikelsen för januari månad visar ett underskott på 1,9 mnr.

Bland intäkterna för perioden avviker bidrag med 1,9 mnr från budget. Den största posten är bidrag från Migrationsverket som har ett utfall på 6,1 mnr vilket är 2,1 mnr högre än budget. Överskottet härrör från återsökning för asylsökande för sista kvartalet 2016 där de förväntade intäkterna endast bokades upp till 70 % av de återsökta medlen.

Statsbidrag från Skolverket ligger i nivå med budget dock innehåller budget en felperiodisering av bidrag för lärarlönelyftet och karriärstjänster som kommer att bidra till en negativ avvikelse under hela vårterminen. De intäkter som bidrar till att månaden totalt sett inte visar någon budgetavvikelse är statsbidrag till lärlingsprogrammet där bidraget ska utbetalas till företag som tar emot elever från programmet. Detta bidrag hör till 2016 och finns därför inte med i budget för året men som förbättrar utfallet av intäkterna.

Bland förvaltningens kostnader är det köp av verksamhet som avviker mest med 3,4 mnr högre kostnader än budget. Köp av förskoleplatser ligger 1,3 mnr över budget där utfallet är 54 st fler platser än budget på 284 platser. Köp av grundskoleplats ligger 1,1 mnr över budget vilket innehåller 56 fler

Skolnämnden

platser än budget på 107 platser. Även köp av gymnasieplatser ligger 1,1 mnkr över budget. Antalet köpta platser är enligt budget dock till en något högre snittkostnad per elev än vad som är budgeterat. Här har vi även ett periodiseringsfel i budget där kostnaderna bör överensstämma något bättre med budget kommande månader.

Posten för övriga kostnader överskrider budget med 1,7 mnkr. I utfallet finns utbetalningar på 1,3 mnkr som är lärlingsersättning till företag. Denna kostnad hör samman med en ovan nämnd intäkt från Skolverket på samma belopp och är alltså transaktioner som hör till 2016.

I utfallet för övriga kostnader finns också en flyttkostnad för gymnasiet på 0,3 mnkr som inte finns i 2017 års budget.

1.2 Resultat per verksamhet

Tabell 2 Periodens resultat per verksamhet

Resultat per verksamhet (mnkr)	Periodens utfall	Periodens budget	Budgetavvikelse
Nämnden	0,0	0,0	0,0
Förvaltningsövergripande	1,3	0,1	1,2
Musik- & kulturskolan	0,0	0,0	0,0
Öppna förskolan	0,1	0,0	0,1
Förskola	0,6	0,6	0,0
Pedagogisk omsorg	0,0	0,0	0,0
Fritidshem	-0,4	0,1	-0,5
Förskoleklass	0,1	0,0	0,1
Grundskola	0,4	0,7	-0,3
Grundsärskola	0,2	0,0	0,2
Gymnasiet	-2,2	1,2	-3,4
Gymnasiesärskola	0,6	0,0	0,6
Eftis	0,1	0,0	0,1
RESULTAT	0,8	2,7	-1,9

Periodens resultat per verksamhet

I tabell 2 ovan ligger den största budgetavvikelsen för perioden inom gymnasieverksamheten, 3,4 mnkr sämre utfall än budget. Intäkter från

Skolnämnden

statsbidrag är 1,5 mnkr högre än budget.

Kostnaderna är 4,5 mnkr över budget. Personalkostnaderna är 0,4 mnkr över budget. Köp av gymnasieplatser hos andra huvudmän är 1,1 mnkr över budget. Underskottet beror främst på en felperiodisering i budget dock är även snittkostnaden per elev som går till annan huvudman något högre än vad som finns i budget.

Lokalkostnaderna är 0,9 mnkr över budget. Här finns hyror för gymnasiets lokaler i Ädelstenen 6 som inte har budgeterats för 2017. Även övriga kostnader ligger högre än budget varav den största posten är utbetald ersättning till företag som tagit emot elever från lärlingsprogrammet. Denna kostnad på 1,3 mnkr har en matchande statsbidragsintäkt på 1,3 mnkr och dessa poster hör alltså till 2016 och finns inte budgeterade 2017.

Det andra verksamhetsområdet som avviker stort från budget är den förvaltningsövergripande verksamheten som ligger 1,2 mnkr bättre än budget. Främsta anledning är att februari månads utfall innehåller schablonersättning från Migrationsverket på 1,0 mnkr som har redovisats på denna verksamhet istället för att fördelas till respektive enhet och skolform där de schablonberättigade barnen och eleverna befinner sig.

1.3 Investeringar

Tabell 3 Investeringar

Investeringar (mnkr)	Utfall	Årsbudget	Återstår av budget
Förskola	0,0	0,2	0,2
Grundskola	0,1	2,6	2,5
Gymnasiet	2,2	0,2	-2,0
SUMMA INVESTERINGAR	2,3	3,0	0,7

Investeringar

Förvaltningen har under januari och februari investerat 2,3 mnkr av årsbudget på 3,0 mnkr. Gymnasiet har överskridit sin investeringsbudget med 2,0 mnkr, dock hör utfallet ihop med projektet för samlat gymnasium som blivit något försenat därav att nämnden har äskat hos kommunstyrelsen om överflyttning av investeringsmedel på 2,2 mnkr från 2016 till 2017.

Skolnämnden

2 Barn- och elevantal

Tabell 4 Barn- och elevantal

Barn- och elevantal	Periodens utfall	Periodens budget	Avvikelse
Förskola	1 263	1 280	-17
Pedagogisk omsorg	29	30	-1
Förskoleklass	307	296	11
Grundskola	2 618	2 615	3
Gymnasiet	1 084	932	152
ANTAL INDIVIDER	5 301	5 153	148
Fritidshem	996	1 039	-43
ANTAL PLACERINGAR	6 297	6 192	105

Barn- och elevantal

Barn- och elevantalet presenteras som ett årssnitt utifrån de avläsningar som görs månadsvis och visar barn- och elevantalet inom både den kommunala och den externa verksamheten. Hittills i år ligger årssnittet på totalt 148 fler barn- och elever (105 st fler placeringar då fritidshem har färre placeringar än budget). Antalet asylsökande i den kommunala verksamheten är 73 fler än budgeterat och den största ökningen finns inom grundskola och gymnasiet.

Av totalt 6 297 placeringar är det 748 st barn och elever som går till andra huvudmän.

Beslutsunderlag

Skolförvaltningens tjänsteskrivelse 2017-03-17, SKN 17-000-037.

Muntlig information från Johanne Lundgren, controller.

Skolnämnden

§ 33

Dnr 2016-000363 002

Attestantförteckning 2017

Skolnämndens beslut

Skolnämnden beslutar

att fastställa attestantförteckningen enligt bilaga.

att delegera till förvaltningschefen för skolförvaltningen att löpande besluta om förändringar i attestantförteckningen i samband med personal- och organisationsförändringar.

Bakgrund

Enligt kommunfullmäktige skall nämnden utse beslutsattestanter enligt attestreglementet och dess tillämpningsanvisningar. Nämnden skall besluta om beslutsattestanter och ersättare för 2017.

I samband med att nämnden utser beslutsattestanter bör förvaltningschefen få delegation att ändra i attestförteckningen i samband med personal- och organisationsförändringar.

Beslutsunderlag

Skolförvaltningens förslag till Attestantförteckning 2017, SKN 16-363-222.

Skolnämnden

§ 34

Dnr 2016-000279 610

Justering av Programutbud för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan läsår 2017/2018

Skolnämndens beslut

Skolnämnden beslutar

att flytta fram starten av programmet Hotell och turism till läsåret 2018/2019.

Bakgrund

Lärlingsutbildningen

För att hinna skapa rätt förutsättningar och marknadsföra programmet Hotell och turism behöver starten flyttas fram till läsåret 2018/2019.

Beslutsunderlag

Skolförvaltningens missiv 2017-03-16, SKN 16-279.

_____

Skolnämnden

§ 35

Dnr 2016-000375 022

Motion - Yrkesmentorer

Skolnämndens beslut

Skolnämnden beslutar

att föreslå kommunstyrelseförvaltningen att anse motionen besvarad.

Protokollsanteckning

Moderaterna i skolnämnden tycker motionen från Liberalerna innehåller nödvändiga nya tankar, lärarbristen är stor och hela Sverige har svårt att rekrytera lärare.

Moderaterna värnar om lärarna och uppfattar utifrån motionen att det finns uppgifter mot elever som andra utbildade yrkesgrupper skulle kunna hantera. På så sätt blir det ett delat ledarskap mot eleverna som kan ses som en vinst för alla elever. Dessa nya tankar om bemanning inom skolan skulle kunna öka sociala tryggheten och mjuka värden i elevernas arbetsmiljö, och även minska stressen för lärare genom att frigöra tid.

Bakgrund

I en motion till kommunfullmäktige föreslår Liberalerna att Härnösands kommun utreder möjligheterna att tydligt specificera och inför en ny tjänst, yrkesmentorer, för att bli en mer attraktiv arbetsgivare, tydliggöra de olika uppdragen i skolan, utveckla arbetsmetoder rörande mentorskapet och lösa akut lärarbrist i vissa ämnen.

Bakgrunden till motionen är den lärarbrist med svårigheter att rekrytera behöriga lärare som skolan idag står inför.

I motionen beskrivs en ny roll i skolan, yrkesmentorer. En yrkesmentors arbetsuppgifter skulle vara att avlasta lärare med mentorskap med tillhörande uppgifter som kontakter med hemmen, elevhälsa, skolledning och myndigheter. En yrkesmentors arbetsuppgifter föreslås vara upprättande av åtgärdsprogram, genomförande av pedagogiska kartläggningar, planering och genomförande av utvecklingssamtal och löpande motiverande samtal med elever. Andra arbetsuppgifter som beskrivs är kontroll av närvaro, observationer i klassrum och ledande av gruppstärkande aktiviteter.

Lärarbristen är en nationell fråga, den kompetensbrist som finns inom vissa lärarkategorier ser liknande ut i Härnösands kommun som i riket. Andelen behöriga lärare i Härnösand ligger något under riket, andelen behöriga i

Skolnämnden

grundskolan har sjunkit i likhet med riket men andelen behöriga i gymnasiet har ökat i Härnösand men sjunkit i riket.

		2014	2015
Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola, kommunala skolor, andel (%)	Härnösand		71,8
	Alla kommuner, ovägt medel		72,6
Lärare (Heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i gymnasieskola, kommunala skolor, andel (%)	Härnösand		69,2
	Alla kommuner, ovägt medel		70,9
Lärare med pedagogisk högskoleexamen i kommunal grundskola, (%)	Härnösand	88,1	86,2
	Alla kommuner, ovägt medel	88,1	86,8
Lärare med pedagogisk högskoleexamen i kommunal gymnasieskola, andel (%)	Härnösand	73,3	76,0
	Alla kommuner, ovägt medel	80,0	79,0

Läraren roll är viktig för elevers lärande och kunskapsutveckling enligt aktuell skolforskning där undervisning med formativa bedömningssituationer är den nämns som den viktigaste framgångsfaktorn för elevers lärande (Hattie, William). Elevers utvecklingssamtal är ett tillfälle där lärare visar vägen för hur eleven skall utvecklas genom feedback (formativ bedömning). Den feedback som ges till eleven i undervisning och genom utvecklingssamtal skall vara kopplad till lärandemålen och de kriterier som visar om eleven nått målen. Enligt motionärens förslag skall utvecklingssamtalet inte genomföras av undervisande lärare som har kunskap om kursplaner och om elevers kunskapsutveckling.

Samtidigt som lärarens betydelse lyfts fram beskrivs en arbetssituation där lärare beskriver en brist på tid att genomföra sitt uppdrag. För att ge lärare möjlighet att vara lärare har regeringens presenterat ett förslag på införandet av lärarassistenter i skolan. Förslaget ger läraren ökad möjlighet att genomföra sitt uppdrag samtidigt som läraren fungerar som mentor för lärarassistenten. Syftet med införandet är att frigöra tid för lärare att förbereda och följa upp undervisningen, i förlängningen kan satsningen rekrytera blivande lärare.

Förvaltningens synpunkter

Motionens förslag pekar detaljerat på de arbetsuppgifter yrkesmentoren förslås göra. Många av dessa uppdrag är det som undervisande lärare, elevhälsa och specialpedagoger idag genomför. För dessa uppgifter krävs särskild yrkeskompetens för var och en av dessa arbetsuppgifter.

Det är av stor vikt att Härnösands kommun arbetar aktivt med att stärka läraryrkets attraktionskraft och att organisera sin verksamhet för att ge lärare möjlighet att genomföra sitt uppdrag. En del av de arbetsuppgifter som motionären tagit upp ingår i elevhälsans och specialpedagogers uppdrag.

Skolnämnden

Idag genomförs ett utvecklingsarbete för att stärka samverkan med skola och elevhälsa.

I samtal med skolledare i Härnösands kommun framkommer att de idag ”ser en skillnad i kvalitet på att vara mentor om man när lärarutbildad eller om man inte är det”. Med förslaget att andra yrkesroller genomför utvecklingssamtalet minskas möjligheten för lärare att skapa en relation med eleven. Skolledare menar att ”det finns en risk att distans mellan elev och lärare riskerar att växa”. Vid införandet av yrkesmentorer ser skolförvaltningen en risk för ökad dokumentation och en ökad administration för lärare i syfte att överföra lärares bedömning till yrkesmentor. Yrkesmentor skall efter genomförda samtal överföra information till respektive lärare.

Kompetensförsörjningen av lärare är idag en svårlöst fråga i Härnösand precis som i hela Sverige. Det är viktigt att Härnösands kommun tar frågan på allvar och arbetar brett med den. Sveriges kommuner och landsting har i en rapport gett förslag på lösningar för rekryteringsutmaningarna. I rapporten presenteras nio strategier för kommuner att arbeta med. (SKL 2014). Dessa nio strategier kan vara ett underlag i det fortsatta arbetet med kompetensförsörjning av lärare i Härnösands kommun.

- Använd kompetens rätt
- Bredda rekryteringen
- Låt fler jobba mer
- Förläng arbetslivet
- Visa på karriärmöjligheter
- Skapa engagemang
- Utnyttja tekniken
- Marknadsför jobben
- Underlätta lönekarriär

Beslutsunderlag

Skolförvaltningens tjänsteskrivelse 2017-03-16, SKN 16-375.

Skolnämnden

§ 36

Dnr 2017-000031 600

Redovisning av uppdrag gällande möjligheten att säkerställa att elevers skolarbete sker inom ramen för ordinarie undervisningstid- konsekvenser och möjligheter

Skolnämndens beslut

Skolnämnden beslutar

att lägga redovisningen av uppdraget gällande möjligheten att säkerställa att elevers skolarbete sker inom ramen för ordinarie undervisningstid, konsekvenser och möjligheter till handlingarna.

att uppföljning av huvudmannaplanen redovisas till nämnden 1 gång per år.

Bakgrund

Skolnämnden har gett förvaltingenschefen i uppdrag att utreda och beskriva konsekvenser för möjligheten att säkerställa att elevers skolarbete sker inom ramen för ordinarie undervisningstid. Utifrån uppdraget beslutade skolnämnden att ge förvaltningschefen i uppdrag att genomföra en försöksverksamhet läsåret 15/16 där elevers skolarbete sker inom ramen för ordinarie undervisningstid vid en av kommunens enheter som förvaltningen finner lämplig.

Uppdraget utreder frågan om en likvärdig skola där alla barn och ungdomar får samma möjlighet att genomföra sitt skolarbete med det stöd var och en behöver. För att göra en bedömning av ärendet har förvaltningen tittat på aktuell forskning, statliga styrdokument och de stödmaterial skolverket har upprättat för att stödja arbetet i skolan.

Försöksverksamheten genomfördes på Brännaskolan i årskurs fem under läsåret 2015/2016. Arbetet med att utveckla och organisera arbetet i försöksverksamheten genomfördes under ledning av rektor på Brännaskolan med stöd av skolförvaltningens utvecklingsstrateg.

Genomförande

Försöksverksamheten har genomförts i årskurs fem på Brännaskolan. Alla elever i klass 5a och 5b och de två klasslärare som i huvudsak undervisar klasserna samt varit mentorer för eleverna har ingått i försöksverksamheten. Elevernas vårdnadshavare har varit delaktiga genom information via

Skolnämnden

föräldramöten, veckobrev, utvecklingssamtal och enkätundersökningar vid början och slut av försökstiden. Alla lärare på Brännaskolan har deltagit i föreläsning med efterföljande gruppdiskussioner om läxor.

Ringa in utvecklingsområde-nulägesbeskrivning höstterminen 2015

Aktiviteter

- Presentation av uppdrag från nämnd, lärare, elever och föräldrar i 5a och 5b
- Kartläggande samtal med lärare och rektor
- Fokusgruppsamtal med elevgrupper i båda klasserna
- Föräldramöte med information om läxor, planerad verksamhet och enkät om föräldrars syn på läxan.
- Introduktion av skolverkets stödmaterial, Läxor i praktiken för all personal på Brännaskolan med efterföljande reflekterande samtal i arbetslag. (modersmåls lärare)

Resultat-Ringa in utvecklingsområde-nulägesbeskrivning

Klasserna har läxa enligt samma struktur och omfattning större delen av läsåret. Läxorna genomförs inom ämnet matematik och engelska. De planeras och följs upp i form av glos-förhör i engelska och inlämnad matematik läxa vilken bedöms av lärare.

I resultaten av fokusgruppsamtal med frågeställningen ” Vad är viktigt för att jag skall lära mig så mycket som möjligt?” framkom att eleverna tycker att det är viktigt att hemuppgifter är varierade, både kunskapsinnehåll, ämnen och arbetssätt. Eleverna tycker att det är viktigt att undervisningen är varierad, att de har god tillgång till lärare och att det är arbetsro. Föräldrar svarar att läxan ger dem insyn i sina barns skolarbete och kunskapsutveckling. De ser även att läxan är en viktig för att ge mängdträning och som förberedelse för kommande högre studier. På frågan om det finns några nackdelar med läxor tar hälften av föräldrarna upp likvärdighetsaspekten. Önskemål om variation av uppgifter för hemarbete, individanpassning och en utökad skoldag framkom i enkätsvaren från föräldrar.

Identifierat utvecklingsområde

Resultatet av fokusgruppsamtalen med elever och sammanställningen av vårdnadshavares syn på läxor pekar tydligt på ett önskemål om en större variation av undervisningsmetoder.

Skolnämnden

Utvecklingsområdet inom försöksverksamheten formulerades till en ökad variation av undervisningen både inom ramen för ordinarie undervisningstid och av elevers skolarbete utanför undervisningstid. Under vårterminen planerades aktiviteter i tre olika perioder som genomfördes i båda klasserna parallellt. Lärare förde kontinuerligt en dialog med eleverna om aktiviteterna, varför de genomförde aktiviteterna, hur eleverna upplevde aktiviteterna och hur lärandet förändrades. Föräldrar informerades om de olika aktiviteterna genom veckobrev.

Aktiviteter vårterminen 2016

Period 1 Läsutmaningen

Under perioden genomförde klasserna läsutmaningen där eleverna läser böcker och arbetar med läslogg. Läsningen genomfördes i huvudsak utanför ordinarie skoltid.

Period 2 Läxor med variation

Läxor med variation med avseende på innehåll och arbetssätt mot tidigare läxor. I skolan tränar eleverna på studieteknik bl.a. genom att ta ut viktiga begrepp i texter, träna metoder att förhöra varandra. I hemarbetet övar eleverna vidare med att läsa texter, träna vidare på begrepp genom att läsa för, förklara innehåll för vårdnadshavare för att befästa förståelse.

Period 3 Utökad skoldag

Under sista perioden genomfördes en utökad dag för eleverna. Lärarna planerade den utökade tiden utifrån att eleverna skulle vara delaktiga i sitt eget lärande och att aktiviteten innehåller är något annat än den ”vanliga” undervisningen. Aktiviteten planerades för att tillsammans med andra i klassen befästa kunskap utifrån aktuella kunskapsområden.

Uppföljning juni 2016

Uppföljning av försöksverksamheten genomfördes genom samtal med deltagande lärare, fokusgruppsamtal med elever, enkäter till föräldrar och ett personligt brev från alla elever.

Samtal med lärare

Under period ett visade eleverna ett lägre resultat på de glostest som genomfördes. Elevernas glosinläring över längre tid har inte testats. Innehållet i elevernas läslogg förändrades till mer kvalitativa frågor. Responsen från föräldrar under perioden var att elever har kommit igång med läsning. Under period två tränade eleverna på studieteknik genom olika elevaktiva former. Resultatet på kunskapstest visade under perioden högre resultat än lärare förväntat sig. I samtal om lärande i klassrummet har lärare

Skolnämnden

upplevt att eleverna blivit mer medvetna om och kommit med många tankar om sitt eget lärande.

Uppföljning med elever

Hälften av eleverna vill fortsätta med förlängd skoldag. Många beskriver att det är skönt att vara färdig med skolarbetet när de kommer hem och att inte känna stress. Hälften av eleverna vill ha kvar läxan. Hälften av dessa beskriver att de lär sig bättre när de övar hemma och den andra hälften ger exempel på hur de lär sig bäst och vill variera med läxor hemma och förlängd skoldag.

Resultat

Resultatet av försöksverksamheten är liktydigt med de studier som är gjorda kring lärande där vikten av variation av undervisning med elevaktiva metoder, höga förväntningar och ökad delaktighet av elever är framgångsfaktorer. Elever har olika behov och olika lärstilar. Att mängdträna utanför undervisningstid i lugn och ro i hemmet är för många ett viktigt stöd till kunskapsutveckling. En utökad skoldag med möjlighet för elever att genomföra sitt skolarbete med stöd av lärare är ett sätt som ger fler elever möjlighet att utvecklas så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar. Det är viktigt att erbjuda alla elever lärmiljöer som ger dem största möjlighet till lärande. Genom dialog med eleverna kring lärande har eleverna blivit medvetna om hur de lär sig och vilka strategier de skall välja utifrån sina egna behov. Utifrån elevernas tankar om sitt lärande har lärarna varierat undervisningen och därigenom skapat bättre lärtillfällen.

Slutsats

För att erbjuda en likvärdig skola där alla barn och ungdomar får samma möjlighet att genomföra sitt skolarbete med det stöd var och en behöver är det viktigt att

- elever är delaktiga i planering och genomförande av undervisning
- lärare utvecklar undervisningen utifrån elevers behov
- eleverna erbjuds varierade undervisningsmetoder
- elevers hemarbete planeras utifrån ett likvärdighetsperspektiv och är möjliga att genomföra för alla.

Beslutsunderlag

Skolförvaltningens tjänsteskrivelse 2017-03-03, SKN 17-000031 600.

Skolnämnden

§ 37

Dnr 2017-000060 291

Redovisning av uppdrag gällande tillagningskök

Skolnämndens beslut

Skolnämnden beslutar

att ställa sig positiva till egna tillagningskök för verksamheterna Wendela Hellmanskolan, Hedda Wisingskolan och Härnösands gymnasium.

att överlämna uppdraget till Kommunstyrelsen för vidare diskussion.

Bakgrund

Förvaltningschef har av skolnämnden fått i uppdrag att undersöka möjligheten att utöka verksamheterna åk 7-9 på fastlandet, Hedda Wisingskolan och Härnösands gymnasium med egna tillagningskök.

Skolförvaltningen har låtit utreda om det finns förutsättningar för tillagningskök i de tre skolenheterna och resultatet visar att det är möjligt, om än med anpassningar av olika grad. Enligt anlita arkitektkonsult bedöms Hedda Wisingskolans mottagningskök redan idag ha tillräcklig yta och logistik för ett tillagningskök. För 7-9-enheten på fastlandet krävs en tillbyggnad på ca 65 kvm inklusive hiss och för att på motsvarande sätt uppfylla logistikkrav i köket på Härnösand gymnasium behövs en utbyggnad på ca 11 kvm. Dessa utbyggnader kan göras på olika vis, med olika kostnader.

Kompletteringar av storköksutrustning behövs, i olika grad, beroende på vilken befintlig utrustning som för närvarande finns i respektive mottagningskök. Utöver lokalanpassningar behövs kompetensförstärkningar i form av personal med kockutbildning. För att driva tillagningskök krävs två kockar per tillagningskök.

Bakgrund

Måltiden är en viktig del av skoldagen. När elever trivs i skolrestaurangen och äter av skollunchen främjas lärande såväl som bra matvanor och god hälsa. Maten ska vara näringsrik och miljön i matsalen ska vara avkopplande.

2016 kartlade Livsmedelsverket tillsammans med Skolmatens vänner skolmåltidsverksamheten i landets kommuner. Det var kostchef, kostansvarig eller motsvarande i 240 av landets 290 kommuner (82 %) som besvarade frågorna och de svarade endast utifrån de kommunala grundskolorna. Undersökningen omfattade bland annat frågor om hur

Skolnämnden

skolmåltidsverksamheten är organiserad, standarden på skolköken och skolrestaurangerna, förekomsten av tillagningskök samt livsmedelskostnaden för skollunchen.

Några utvalda resultat:

- I 74 procent av landets kommuner finns ett politiskt beslut med riktlinjer för måltidsverksamheten på grundskolan.
- I 72 procent av landets kommuner har de gemensamma menyer samt färdiga recept för alla/de flesta skolorna.
- Enligt kostcheferna finns ett tillagningskök i direkt anslutning till skolrestaurangen i 61 procent av landets kommunala grundskolor.

Utredningen visar att fler kommuner, idag jämfört med tidigare, har ett styrdokument med riktlinjer för måltidsverksamheten och likaså att fler skolor än tidigare har ett tillagningskök som möjliggör att maten tillagas i direkt anslutning till skolrestauranger.

Fakta

Härnösand kommuns enheter har idag ett produktionskök, två tillagningskök samt 21 mottagningskök. De två tillagningsköken är belägna i två skolor utanför centralorten, Brunne skola/Stigsjö förskola och Häggdånger byskola/förskola. Övriga förskolor och skolor får sin mat levererad kyld och/eller varm beroende på kökens kapacitet och funktionalitet.

Grannkommunen Kramfors har en organisation med 20 tillagningskök och 25 mottagningskök. Dessa kök serverar såväl förskola och skola som vård och omsorg. Orsaken till att Kramfors valt denna typ av organisation är att kommunen har sina verksamheter spridda över ett stort geografiskt område, där Bollsta Nyland, Nordingrå och Ullånger är några av orterna.

De skolenheter som skolnämnden valt att utreda är av olika storlek. Härnösands gymnasium, med närmare 900 elever är kommunens största skola.

Enhet	Antal elever, ca	Antal personal, ca	Genomsnittligt antal portioner/dag, ca
Hedda Wisingskolan	350	70	480
Fastlandet åk 7-9	500	80 ¹	660

¹ Antal personal på Kiörningskolan och Murbergsskolans 7-9 enhet vårterminen 2017.

Skolnämnden

Härnösands Gymnasium	900	80	1 200
-------------------------	-----	----	-------

Förutsättningar

Skolförvaltningen har låtit utreda om det finns förutsättningar för tillagningskök i alla tre skolenheterna och resultatet visar ett det är möjligt. Enligt anlita arkitektkonsult bedöms Hedda Wisingskolans mottagningskök redan idag ha tillräcklig yta och logistik för ett tillagningskök. För fastlandets 7-9-enhet krävs en tillbyggnad på ca 65 kvm inklusive hiss (5 kvm) och för att på motsvarande sätt uppfylla logistikkrav i Härnösand gymnasiums kök behövs en utbyggnad på ca 11 kvm.

Utöver lokalanpassningar behövs kompletteringar av storköksutrustning, i olika grad beroende på vilken befintlig utrustning som finns i respektive mottagningskök.

Kostnader för utbyggnation och komplettering av köksutrustning kan uppgå till ca 3 mnkr. Övriga anpassningar gällande ventilation, el och vatten/avlopp kan eventuellt tillkomma.

Objekt	Utbyggnation	Kompletterande köksutrustning	Uppskattad kostnad, tkr	Summa, tkr
Hedda Wisingskolan		Stekbord	50	50
Härnösands gymnasium	11 kvm		275 – 330	600
		Köksutrustning	300	
Fastlandet åk 7-9	65 kvm		1 600 – 1 900	2 500
	Hiss		300	
		Köksutrustning	450	
Totalt				3 150

Kompetens

För att driva tillagningskök krävs två personal med kockutbildning per tillagningskök. Ju högre andel personal med sådan kompetens eller motsvarande, desto mindre sårbar är organisationen vid exempelvis tillfällig sjukfrånvaro. Kramfors kommun, som har en organisation med flera tillagningskök, ombesörjde att samtlig personal i tillagningsköken hade eller fick kockutbildning inför omorganisationen.

Skolnämnden

Tillagningskök ur ett kvalitetsperspektiv

Skolmåltiden är en del av utbildningen. Måltiden har betydelse för hälsa och välbefinnande. Den är också en förutsättning för trivsel och lärande.

Ansvaret för att måltiderna ska bli bra vilar på hela skolan. Mat och måltider kräver kunskap, organisation och engagemang och finns det så är oftast de bästa lösningarna enkla. Att satsa på måltiden är att satsa på hela verksamheten.

Livsmedelsverket har tagit fram en modell i form av ett pussel, där alla bitar är nödvändiga för att eleverna ska må bra av maten och känna matglädje.

Pusselbitarna består av ledorden säker, god, integrerad, trivsam, hållbar och näringsriktig. Modellen visar tydligt att en bra skolmåltid är mycket mer än det som ligger på tallriken.

Barn och ungdomsperspektiv

- Förutsättningar för inflytande och närmare kontakt med de som tillagar maten.
- Vägen från råvara till matbord är inom skolrestaurangens väggar.
- Känsla av högre kvalitet på maten, anpassad för målgruppen, dvs skolelever.
- Ansvarig personal möter elevernas respons direkt vid serveringsdisken.

Beslutsunderlag

Skolförvaltningens tjänsteskrivelse 2017-03-01, SKN 17-000060.

_____

Skolnämnden

§ 38

Dnr 7125

Uppdrag

Skolnämndens beslut

Skolnämnden beslutar

att lägga uppdragslistan till handlingarna med följande ändringar:

- Uppdraget gällande översyn av ”Riktlinjer för en avgiftsfri skola i skolförvaltningens verksamheter” förklaras avslutat i och med redovisningen till nämnden.
- Uppdraget gällande information om gymnasiets rutiner vid studentfirande förklaras avslutat i och med redovisningen till nämnden.
- Uppdraget gällande möjligheten att säkerställa att elevers skolarbete sker inom ramen för ordinarie undervisningstid- konsekvenser och möjligheter förklaras avslutat i och med beslut i ärendet under dagens sammanträde.
- Uppdraget gällande egna tillagningskök överlämnas till Kommunstyrelsen för vidare diskussion.

Beslutsunderlag

Uppdragslistan, senast uppdaterad 2017-03-23 samt redovisade uppdrag.

_____

Skolnämnden

§ 39

Dnr 5288

Nya uppdrag

Skolnämndens beslut

Inga nya uppdrag är föreslagna från presidiet.

_____

Skolnämnden

§ 40

Dnr 7206

Ärenden hos Skolinspektionen och Barn- och Elevombudet

Skolnämndens beslut

Skolnämnden beslutar

att lägga informationen om pågående och avslutade ärenden hos skolinspektionen och barn- och elevombudet till handlingarna.

Beslutsunderlag

Förteckning över ärenden hos Skolinspektionen och Barn- och Elevombudet.

Skolnämnden

§ 41

Dnr 4780

Information och rapporter

Skolnämndens beslut

Skolnämnden beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

Bakgrund

Birgitta Wigren, förvaltningschef

- Förskolans kö har minskat.
- Högstadieskolan på fastlandet har fått namnet Wendela Hellmanskolan.
- Det är lägre sökantal än normalt till gymnasieskolan vid förstahandsvalet till läsåret 2017/2018.
- Två skolledartjänster är utannonserade.
- 37 asyl är mottagna, många ska direkt ut i skolan. Platser i skolorna håller på att tas fram till alla nyanlända barn.
- Revisionen har genomlyst elevhälsan.
- Rapport 2 för fast skolpeng har inkommit.
- Budgetförutsättningar för 2018 håller på att tas fram.

Ann-Christine Myrgren, ordförande

Ledamöter och ersättare har delgivits skriftlig information från ordförande i handlingarna vid utskicket.

Anneli Persson, administratör gymnasiet

Informerade om rutiner inför studentavslutningen. Gymnasiet har ett bra samarbete med polis och fältassistenter.

Skolnämnden

**Gunnel Selling Norell, verksamhetschef och Mathias Åström,
idrottslärare Gerestaskolan**

Informerade om ett nytt statsbidrag som Härnösands kommun har fått om hälsofrämjande skolutveckling.

Beslutsunderlag

Skriftlig information från Ann-Christine Myrgren, ordförande.

Muntlig information från Birgitta Wigren, förvaltningschef.

Muntlig information från Anneli Persson, administratör gymnasiet.

Muntlig information från Gunnel Selling Norell, verksamhetschef.

Muntlig information från Mathias Åström, idrottslärare Gerestaskolan.

_____

Skolnämnden

§ 42

Dnr 2017-000013 002

Anmälan av delegationsbeslut 2017

Skolnämndens beslut

Skolnämnden beslutar

att lägga delegerade ärenden till handlingarna.

Beslutsunderlag

Redovisning av delegerade ärenden.

_____

Skolnämnden

§ 43

Dnr 7465

Delgivningar

Skolnämndens beslut

Skolnämnden beslutar

att lägga delgivningar till handlingarna.

Beslutsunderlag

Redovisning av delgivningar.

_____

Skolnämnden

§ 44

Dnr 4783

Övrigt

Skolnämndens beslut

Maja Carlgren (C) meddelar att hon avsäger sitt uppdrag som ledamot i skolnämnden.

_____